

**Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání
ZŠ a MŠ Křídlovická 30b**

Motivační název:
„SVĚT KOLEM NÁS“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 28.8.2020

Č.j.

V Brně dne 31.8.2020

Obsah

1. Identifikační údaje	4
2. Charakteristika školy	5
3. Podmínky vzdělávání	6
3.1 Věcné podmínky	
3.2 Životospráva	
3.3 Psychosociální podmínky	
3.4 Organizace vzdělávání	
3.5 Řízení MŠ	
3.6 Personální a pedagogické zajištění	
3.7 Spolupráce s rodiči, ZŠ a ostatními organizacemi	
4. Organizace vzdělávání	11
5. Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1 Filozofie vzdělávacího programu	
5.2 Formy a metody	
5.3 Prostředky k plnění úkolů a cílů výchovně vzdělávací práce	
6. Vzdělávací obsah	15
6.1 Integrované bloky	
7. Evaluační systém	25

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název programu: Svět kolem nás

Název školy: Základní a mateřská škola Brno, Křídlovická 30b, příspěvková organizace

Sídlo školy: Křídlovická 30b, 603 00 Brno

Ředitel ZŠ: RNDr. Jarmila Bavlnková

Kontakty:

telefon: 543 21 33 67, 734 573 115

fax: 543 21 35 23

email: skolka@zskridlovicka.cz

web: www.zskridlovicka.cz

Zařazení do sítě škol:

IZO MŠ: 107602623

REDIZO: 600108317

IZO – výdejna stravy: 118201247

IČO: 48512630

DIČ: CZ48512630

Zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno – střed
Dominikánská 2, Brno, 601 69
tel: 542 526 111
web: www.stred.brno.cz

2. Charakteristika mateřské školy

Naše mateřská škola je součástí právního subjektu Základní škola a mateřská škola Brno, Křídlovická 30b, příspěvková organizace. Zřizovatelem je ÚMČ Brno – střed.

MŠ se nachází nedaleko řeky Svratky, v sousedství je MŠ Nádvorní. Škola byla vybudována podle návrhu arch. Bohuslava Fuchse jako funkcionalistická stavba. Dnes je součástí městské památkové zóny „Staré Brno“. Vzhledem k poloze ve středu města má MŠ dobrou dostupnost kulturních a sportovních akcí. V blízkosti MŠ se nachází několik dětských hřišť a na dosah je i stezka podél řeky Svratky.

V roce 1996 byla MŠ integrována k ZŠ Křídlovická 30b. Vzdělávání dětí probíhá ve dvou třídách, kapacita tříd je 21 dětí. Do 1. třídy – Sluníčka – jsou zapsáni děti ve věku 2 – 4,5 roku. Ve 2 třídě – Berušky – jsou děti od 4,5 – 7 let.

V komplexu MŠ se nachází dvě prostorné herny, z nichž ke každé náleží vlastní sociální zařízení (umývárna a WC). Pro potřeby výtvarných a hudebních činností je k dispozici další třída, která mimo jiné slouží jako prostor pro schůzky s rodiči. Dále se v prostorách MŠ nachází sociální zázemí pro personál, šatna dětí, šatna personálu, přípravná pro stravování. Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada a hřiště ZŠ. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové aktivity.

ŠVP vychází z Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a respektuje psychické a vývojové zvláštnosti dětí předškolního věku. Je možné ho průběžně doplňovat a měnit v souladu s podmínkami, které škola bude mít.

Pro všestranný rozvoj dětí MŠ zajišťuje možnost:

- návštěvy kulturních akcí (divadelní a filmová představení, muzea, výstavy..)
- logopedickou prevenci vedenou logopedickou asistentkou
- využití keramické dílny v ZŠ
- edukační skupinky pro děti předškolního věku z naší MŠ, pod vedením pedagogů 1. stupně ZŠ
- klub „Zvídálek“, podporující rozvoj dětí mimořádně nadaných
- možnost pohybových aktivit na školním hřišti a v tělocvičně ZŠ
- půldenní a celodenní výlety
- bruslení v hale Rondo
- kurz plavání- Kohoutovice
- cvičení – Sportíkova akademie
- výuka hry na flétnu
- kroužek logopedické prevence „Povídálek“
- přípravná anglického jazyka
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou

Řada akcí (besídky, výtvarné dílny, karneval, pasování na prvňáky,...) umožňuje aktivní účast rodičů na dění ve škole.

Naším cílem je vytvoření takového prostředí a podmínek, ve kterém je každé dítě šťastné, spokojené a cítí se bezpečně.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Materiální podmínky

Mateřská škola je součástí ZŠ Křídlovická. Je to dvoutřídní MŠ. K ZŠ byla integrována v roce 1996. Toto spojení umožnilo rychlejší zavádění inovativního organizačního modelu výchovy a vzdělávání s daltonskými prvky. Naplněnost MŠ je vzhledem ke kapacitě a poloze MŠ trvale 100%.

MŠ má prostorové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním potřebám a činnostem dětí. Dětský nábytek je přizpůsobený antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadný, estetického vzhledu. Vybavení hračkami, pomůckami a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku. Dle potřeby je průběžně doplňováno. Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby pro děti byly snadno dosažitelné, avšak bezpečně uložené, a děti je mohly samostatně užívat. Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy. Rodiče mohou dětské práce shlédnout.

Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada a hřiště ZŠ. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové aktivity a zároveň dětem poskytovaly potřebné zázemí pro důležitý rozvoj sociálních vztahů v kolektivu dětí.

Všechny prostory MŠ splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. Čistoty, teploty, osvětlení).

Záměry MŠ:

- doplňovat a obnovovat hračky a vzdělávací pomůcky
- zateplení budovy
- venkovní žaluzie
- doplnit vybavení MŠ o diagnostickou pomůcku „Klokanův kufr“

3.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, kterou připravuje školní kuchyně MŠ Nádvoří. Jsou dodržovány vhodné intervaly mezi jednotlivými jídly. Děti nejsou násilně nuceny do jídla. V odůvodněných případech je respektováno individuální zohlednění ve stravování (např. alergie). Celodenní stravování je přizpůsobeno organizaci programu dětí v MŠ. Děti jsou pedagogickými pracovníky školy vedeny k co největší samostatnosti, aby si dokázaly své místo připravit na svačinu i oběd. Připravují prostírání, příbory, místo po jídle samostatně uklidí. Polévku nalévá kuchařka či učitelka, druhé jídlo si děti samy nosí ke svému stolu. V MŠ je zajišťován vyhovující pitný režim. Nápoj je v každé třídě připraven po celou dobu provozu viditelně na stolcích speciálně vyrobených pro pitný režim, děti si samostatně nalévají nápoje. Nápoje jsou obměňovány (čaje ovocné, bylinkové, džusy, šťávy + voda). Každé dítě má svůj hrnek z domova a může se napít dle své potřeby. Hrnky jsou pravidelně umývány.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je současně flexibilní a umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. (např. Přivádění dětí podle možností rodičů).

Denní program umožňuje dostatečný pohyb dětí venku na školní zahradě či v okolí

školy. Zahrada je uzpůsobena samostatnému pohybu dětí a výběru hry dle volby dítěte. program je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a klimatickým podmínkám.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku. Dětem s menší potřebou spánku jsou nabízeny alternativní odpočinkové činnosti. Po krátkém odpočinku na lehátku, spojeným s poslechem pohádky, příběhu aj., jsou dětem, které neusnou nabídnuty klidové (méně hlučné hry, tvoření, kreslení, grafomotorické listy, příprava na školu, aj.)

Záměry MŠ:

- vést děti ke zdravému životnímu stylu
- dopřát dětem dostatek prostoru pro celkový pohybový rozvoj
- podporovat rozvoj motoriky i u dětí méně pohybově nadaných

3.3 Psychosociální podmínky

Nově přichozí děti mají možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Děti i dospělí se cítí v prostředí MŠ spokojeně a bezpečně. Pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.

Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné z nich není zvyhodňováno. Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená, děti se učí pravidlům soužití.

Je uplatňován pedagogický styl, který využívá prvků daltonské výchovy a vzdělávání, s důrazem na tři základní principy - volnost, samostatnost a spolupráci.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte, pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, vyhodnocuje konkrétní výkony a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním – využívá hodnocení pomocí daltonských tabulí.

Ve vztazích mezi dospělými a dětmi se projevuje vzájemná důvěra a tolerance. Pedagog se věnuje vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem – prevence šikany.

Záměry MŠ:

- vytvářet pozitivní klima školy

3.4 Organizace chodu mateřské školy

Provoz mateřské školy je denně od 6.30 do 16.30 hodin. Denní program MŠ je zakotven ve Školním řádu a je dostatečně pružný. Hlavním cílem je, aby se děti v mateřské škole cítily dobře, bezpečně a správně se vyvíjely z hlediska psychického i tělesného. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální i skupinové činnosti. Aktivity jsou organizovány tak, aby děti pracovaly svým tempem. Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí, pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Režim dne ve třídách:

- 6:30 – 8:00 Scházení dětí v I. třídě Berušky, uvítání, volné činnosti
- 8:00 – 9:00 Rozchod dětí do tříd, postupné zapojení do her a činností dle zájmu dětí, plnění Daltonských úkolů dle volby dětí
- 9:00 – 9:30 Postupné svačení dětí,. Úklid nádobí provádí každé dítě samo.
- 9:30 – 9:50 Svolání dětí – zvoneček, vyprávění v kruhu – plnění úkolů z daltonské tabule.
- 9:50 – 10:00 Odchod na WC, hygiena, oblékání.
- 10:00 – 12:00 Pobyť venku. Převlékání
- 12:00 – 12:45 Hygiena, oběd, postupné ukládání dětí k odpočinku při sledování pohádky (cca 15 min.), odchod dětí domů po obědě.
- 12:45 – 14:00 Čtení pohádky (knihy na pokračování), odpočinek, spánek.
- 14:00 – 14:30 Postupné vstávání, úklid lůžkovin – balík. Postupné svačení.
- 14:30 – 15:30 Hry a činnosti dle volby dětí, dokončování úkolů z dopolední činnosti – Dalton
- 15:30 – 16:30 Přechod dětí s učitelkou II. třídy – Sluníčka do I. třídy – Berušky – hry, odchod domů.

- Příchod dětí do MŠ nejpozději do 8.30 hodin. Od 8.30 – 12.30 hod. probíhá povinné vzdělávání dětí, pro které je v souladu s § 34 odst. 4 školského zákona předškolní vzdělávání povinné. Omlouvání dětí z povinného předškolního vzdělávání je uvedeno ve Školním řádu.
- Po obědě děti odcházejí od 12.15 – 12.45 hodin, odpoledne od 14.30 hodin. Odchází-li dítě domů po obědě nebo dle domluvy během dne, zapíše tuto skutečnost zákonní zástupci do sešitu v šatně.
- Pokud dítě nepřebírají zákonní zástupci, učitelka předá dítě pouze pověřené osobě na základě písemného pověření rodičů.
- Zákonní zástupci jsou povinni předat dítě učitelce do třídy, jinak za něj nenesou odpovědnost (§5, odst. 1).
- V době vánočních a částečně letních prázdnin je provoz MŠ přerušen. Rozsah přerušování provozu MŠ stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. O rozsahu přerušování jsou zákonní zástupci dětí informováni 2 měsíce předem.

- V případě nemoci nebo jiného důvodu nepřítomnosti je nutné dítě v mateřské škole omluvit.
- S učitelkami mohou zákonní zástupci krátce hovořit kdykoliv, v případě delšího pohovoru je nutné si sjednat schůzku předem.
- Děti si mohou přinést do MŠ vlastní plyšovou hračku pro dobu odpočinku.
- V dopoledních i odpoledních hodinách nabízí mateřská škola starším dětem zájmové aktivity (anglický jazyk, plavání, bruslení, ...).

3.5 Řízení mateřské školy

Ředitelka školy vymezila v organizační struktuře vztahy podřízenosti a nadřízenosti pracovníků školy. Pracovní povinnosti, pravomoci a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců mateřské školy jsou jasně vymezeny v Pracovním řádu školy a definovány v jejich náplních práce. Ředitelka školy vyhodnocuje práci zaměstnanců, provádí kontroly, hospitace, které jsou písemně dokumentovány.

V MŠ je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, spolupracovníci se zapojují do řízení MŠ – celý pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ a s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních problémů dětí.

Vnitřní informační systém:

Většina informací a pokynů je oboustranně předávána na pravidelných poradách, případně podle potřeby operativně informace předává ředitelka ústní formou při kontaktu s pracovníky školy. Pedagogické a provozní záležitosti jsou řešeny na poradách svolávaných ředitelkou školy. Na nich podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu a provozu školy. Pravidelně probíhají schůzky, na kterých mají pedagogové možnost vyjádřit své myšlenky, nápady, které obohatí třídní programy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Vnější informační systém:

Informace rodičům jsou předávány formou informačních schůzek a konzultačních hodin. O dění v MŠ se rodiče dovídají také z nástěnek, webových stránek školy a při osobním kontaktu s učitelkami MŠ.

Záměry MŠ:

- spolupráce všech pracovníků MŠ
- spolupráce s kolektivem zaměstnanců ZŠ

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V MŠ pracují 3 učitelky na celý úvazek a jedna učitelka na poloviční úvazek. Všechny mají splněnou požadovanou odbornou kvalifikaci v oboru učitelství pro MŠ, z toho jedna učitelka má magisterské vysokoškolské vzdělání. Pracovní tým funguje na základě společně vytvořených pravidel. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den minimálně v rozsahu dvou a půl hodin. Učitelky se překrývají v době od 10.00 hod. do 12.30 hod.

Činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- 10:00 Odchod na WC, hygiena, oblékání, příprava na pobyt venku.
- 10:00 – 12:00 Pobyt venku, příchod do MŠ, převlékání
- 12:00 – 12:30 Hygiena, oběd, postupné ukládání dětí k odpočinku

Pedagogové se aktivně účastní dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a průběžně aktualizují a rozšiřují svoji odbornou způsobilost. Pedagogové pracují profesionálním způsobem – v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Tři z pedagogů jsou kvalifikováni jako logopedičtí asistenti a mimo logopedické prevence, která je součástí ŠVP, je na základě jeho depistáže využito spolupráce s klinickým logopedem z logopedické kliniky LOGO v Brně na Vsetínské ulici.

Specializované služby, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Škola také zaměstnává jednu nepedagogickou pracovníci, zajišťující výdej stravy a úklid prostor.

Záměry MŠ:

- motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání
- využít jejich specializací k doplnění vzdělávacího obsahu
- podpora týmové spolupráce

3.7 Spolupráce s rodiči, ZŠ a ostatními organizacemi

Spolupráce s rodiči

Rodiče a učitelé MŠ spolupracují v dobrovolné organizaci „Sdružení rodičů při ZŠ a MŠ Křídlovická“. Tato organizace nese název „Křídlo“. Zástupce MŠ se jedenkrát za měsíc účastní „Rady sdružení rodičů“. Schůzky se týkají akcí školy, výchovně vzdělávacích záměrů školy atd. Sdružení hospodaří s vlastními příjmy a dotuje různé aktivity pro děti.

Rodiče se také zapojují do akcí mateřské školy – např. pomoc při bruslení, účast na třídních schůzkách, rozloučení s předškoláky a jsou pravidelně informováni o dění v MŠ prostřednictvím nástěnek, webových stránek a osobního kontaktu s pedagogy MŠ.

O měsíčních akcích MŠ jsou rodiče informováni prostřednictvím Plánu akcí na příslušný měsíc, a to dostatečně dopředu.

V rámci budování vzájemné důvěry, otevřenosti a tolerance mezi MŠ a rodiči se pedagogové snaží o maximální informovanost o vývoji dítěte, o zdravotních otázkách, událostech ve škole. Nabízí rodičům poradenský servis.

Pedagogové chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči ohleduplně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi.

Spolupráce MŠ se ZŠ a jinými organizacemi

Pedagogové se vzájemně informují o dětech, které přecházejí z MŠ do ZŠ. Děti z MŠ navštěvují své spolužáky v 1. třídě ZŠ a ve školní družině. Společně se zúčastňují různých kulturních akcí, vyrábí dárky pro své kamarády a připravují si navzájem různé zábavné programy. Učitelky ZŠ a MŠ si vyměňují zkušenosti při různých seminářích. Prvky daltonské výchovy a vzdělávání v MŠ uplatní děti na ZŠ, která navazuje se svojí filosofií založenou na Daltonském plánu.

Pro děti předškolního věku z naší MŠ jsou organizovány na ZŠ Edukační skupinky, pod vedením pedagogů 1. stupně ZŠ.

Pedagogové MŠ se zúčastňují seminářů, spolupracují s učitelkami ZŠ a rodiči. Výsledkem této spolupráce je klub „Zvídálek“, který podporuje rozvoj dětí mimořádně nadaných.

Na dobré úrovni je také spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Kohoutova 4 v Brně. MŠ každoročně odesílá několik dětí na kontrolní vyšetření – odklad školní docházky.

Záměry MŠ:

- Zapojování rodičů do společných akcí s dětmi
- Podpora a hledání nových forem spolupráce s rodiči i dalšími organizacemi

4. Organizace vzdělávání

Děti jsou do MŠ přijímány na základě kritérií, která jsou každoročně aktualizovány v souladu se školským zákonem v platném znění. V souladu s § 34 odst. 4 školského zákona jsou přednostně přijímány děti, pro které je ze zákona předškolní vzdělávání povinné. Termín přijímacího řízení stanoví ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. Termín a kritéria přijímacího řízení pro následující školní rok je oznámen veřejnosti s předstihem prostřednictvím tisku, letáků a webových stránek školy. Přijímací řízení probíhá v souladu se správním řádem. O přijetí dítěte do mateřské školy rozhodne ředitelka školy.

Děti jsou zařazovány do tříd podle věku. Třída, ve které jsou zařazeny nejstarší děti, má režim dne přizpůsobený přípravě na školu – nespavý režim, odpolední činnosti zaměřené na předčtenářskou gramotnost, předmatematickou gramotnost, grafomotorické cviky a jiné znalosti a dovednosti pro bezproblémový vstup dětí do základní školy. Pro děti s odkladem školní docházky máme vypracovány individuální plány.

Mateřská škola přijímá i děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti mimořádně nadané.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Při plánování a realizaci podpůrných opatření vycházíme z Manuálu k zajištění inkluzivního vzdělávání v MŠ, což je metodický průvodce k realizaci systémové podpory inkluzivního vzdělávání v MŠ, který byl vydán nakladatelstvím Forum.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje MŠ i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována školským poradenským zařízením po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání dětí nadaných probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí. V případě dětí mimořádně nadaných MŠ spolupracuje s Centrem nadání, zastoupeným pražskou Mensou v projektu Mensy ČR NTC Learning.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání v naší MŠ lze organizovat pro děti od dvou let věku. V tomto případě jsou respektována specifika, která souvisejí s věkem dvou až tří let dítěte a s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dětem ve věku dva až tři roky, jsou přizpůsobeny i podmínky v MŠ, jako je vybavení, režim dne i výchovně vzdělávací přístup pedagogů.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací program **Svět kolem nás** vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který je základním pedagogickým dokumentem, vymezujícím státem stanovený rámec předškolního vzdělávání.

Předškolní vzdělávání představuje počáteční stupeň veřejného vzdělávání organizovaného a řízeného MŠMT. Koncepce předškolního vzdělávání je orientována tak, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Hlavní rámcové cíle:

1. Rozvoj osobnosti dítěte a jeho schopnosti učit se
2. Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Dílčí cíle v oblastech:

1. biologické
2. psychologické
3. interpersonální
4. sociálně – kulturní
5. environmentální

Dílčí výstupy (dílčí poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje) v oblastech:

1. biologické
2. psychologické
3. interpersonální
4. sociálně – kulturní
5. environmentální

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnosti a občanské

5.1 Filozofie vzdělávacího programu

Filozofií programu je pedagogický styl, který využívá prvků daltonské výchovy a vzdělávání, s důrazem na tři základní principy :

- volnost - učit se zacházet se svobodou, získat odpovědnost
- samostatnost - učit se samostatně pracovat
- spolupráci - učit se pracovat v kolektivu

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte, pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, vyhodnocuje konkrétní výkony a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním – využívá hodnocení a sebehodnocení pomocí daltonských tabulí.

Vzdělávací nabídka pedagogů je uspořádána do podoby integrovaných bloků. Bloky zasahují všechny vzdělávací oblasti RVP PV a jsou v souladu s daltonskými principy. Bloky svým obsahem vzájemně navazují a doplňují se. Dítě si tak vytváří globální a reálný pohled na

svět. Získané poznatky i dovednosti může lépe využívat v praxi i v dalším učení.

Filozofií programu je tedy rozvíjet samostatnost, odpovědnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí a podporovat vytváření prosociálních a kladných citových vazeb mezi dětmi.

V první řadě nám jde o spokojené dítě, které je pak schopno zapojit se do vzdělávacího procesu. Je nutné připravit dětem prostředí umožňující psychický, sociální a pohybový rozvoj, prostředí vzájemné komunikace, porozumění a úcty, spokojenosti, bezpečí a pohody. Každé dítě má nárok projevit se jako jedinečná osobnost, rozvíjet a učit se v rozsahu svých potřeb a svým tempem.

5.2 Formy a metody

- vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí;
- respektujeme individualitu každého dítěte;
- každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě která mu vyhovuje;
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového stavu dítěte;
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí;
- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí;
- vše zakládáme na přímých zážitcích dětí;
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat;
- podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájmu poznávat nové;
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné;
- uplatňujeme aktivity spontánní a řízené a dbáme o jejich vyváženost;
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte;
- chceme být dítěti průvodcem na jeho cestě za poznáním;
- připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe stále účinnějším způsobem;
- uplatňujeme integrovaný přístup ke vzdělávání

5.3 Prostředky k plnění úkolů a cílů výchovně vzdělávací práce

- vést dítě tak, aby si uvědomovalo svou svébytnost, svou jedinečnost, nezávislost a bylo schopno aktivně uplatnit své schopnosti, potřeby a vůli;
- uspokojovat citové potřeby dítěte, posilovat jeho pozitivní citové ladění, citlivost a citovou kultivovanost;
- vytvářet podmínky pro rozvoj sociální zkušenosti kultivovaného způsobu uplatňování potřeb, přání a práv dítěte;
- rozvíjet schopnost dítěte srozumitelně a samostatně se vyjadřovat a kultivovaně dorozumívat s ostatními dětmi a dospělými;
- podporovat fyzické zdraví a zdatnost dítěte v rozsahu jeho potřeb a možností vytvářet podmínky pro rozvoj základů zdravého životního stylu dítěte;

- uspokojovat zvědavost dítěte, provázet jej v poznání světa, vytvářet podmínky, které dítě motivují k dalšímu vzdělávání a učení;
- podporovat rozvoj intelektu dítěte i jeho dalších schopností a dovedností potřebných k učení a systematickému vzdělávání;
- ve výchovném působení je důležitý partnerský vztah rodiny a MŠ i jeho vzájemné doplňování. Rodičům je umožněn vstup do tříd, zapojení se do her při zvykání na mateřskou školu. Rovněž mají právo na všechny informace týkající se výchovně vzdělávacího procesu v MŠ a veškerého působení na své dítě

6. Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah tvoří pět integrovaných bloků, charakterizovaných klíčovými kompetencemi (soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot, důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince), které jsou těmito integrovanými bloky rozvíjeny a dílčími cíli, které vyjadřují konkrétní záměry (co pedagog u dítěte podporuje) v pěti oblastech:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Těmito záměry pak odpovídá vzdělávací nabídka a očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže).

Podtémata, do kterých se učivo soustřeďuje, si volí učitelky samy tak, aby vyhovovala cílům, které učitelky sledují. Vycházejí většinou ze situací, jimiž děti procházejí a respektují tradiční svátky během roku. Učitelky mohou časový plán, klíčové kompetence, dílčí cíle, jednotlivých integrovaných bloků dle svého uvážení a podle konkrétních potřeb a situací upravovat, vybírat i doplňovat. Projektování podtémat tedy bude vymezené výběrem kompetencí, které budou u dětí rozvíjeny, stanovením dílčích cílů, vzdělávací nabídky a očekávaných výstupů.

Hlavní vzdělávací obsah je doplněn specificky zaměřeným programem logopedické prevence, který tento hlavní vzdělávací obsah nenarušuje, ale účelně ho doplňuje a poskytuje dětem možnost tolik potřebného rozvoje v oblasti komunikačních kompetencí. Tento program je realizován v obou třídách pod vedením pedagoga s kvalifikací logopedického asistenta.

6.1 Integrované bloky

1. Poznáváme nové kamarády

Charakteristika vzdělávacího obsahu:

Integrovaný blok je zaměřen na vytváření co nejlepších podmínek pro přijetí dětí do kolektivu mateřské školy po prázdninách, na vzájemné poznávání, na vytváření příznivého sociálního klimatu ve třídách jak v budování vztahů mezi dětmi, tak mezi dětmi a pedagogy. Neoddělitelnou součástí bloku je individuální práce s nově přichozími dětmi, jejich začlenění do kolektivu ostatních dětí, také postupné překonávání eventuálních adaptačních potíží ve spolupráci s rodinou. Děti se postupně učí respektovat daná pravidla soužití ve třídě. Postupně jsou jim nabízeny činnosti s podzimní motivací při respektování specifických cílů RVP ve všech oblastech.

Klíčové kompetence:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Dílčí cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu

Mezi očekávanými výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) se objeví např.:

- poznávat a pojmenovat základní předměty, hračky, osoby-třída, škola, rodina
- orientovat se v prostorách MŠ
- dobré vztahy dětí ve třídách, základní kamarádství, důvěra v učitelky ve třídě
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- spolupráce s rodinou dítěte, založit pravidla chování a společenské normy, platné jak doma, tak i ve škole, podílet se na nich a řídit se jimi
- zvládnout sebeobsluhu, zvládat jednoduché pracovní úkony, samostatně dodržovat pitný režim, nácvik správného stolování

2. Barevný svět

Charakteristika vzdělávacího obsahu:

Tento integrovaný blok je navržen s ohledem na doznívající adaptační období dětí i změny v podzimní přírodě. V tomto integrovaném bloku se také začínají využívat daltonské prvky ve vzdělávací činnosti. Vzdělávací nabídka je tedy volena tak, aby vyhovovala zvoleným klíčovým kompetencím, aby respektovala dílčí cíle a aby rozvíjela všechny oblasti osobnosti dítěte.

Klíčové kompetence:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o

jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Mezi očekávanými výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) se objeví např.:

- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary a barvy
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětů, poznat známé chutě, vůně
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech a experimentovat s nimi
- zacházet s předměty digitální technologie-počítač
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů ,souvisejícími se změnami ročních období

3.Příroda spí

Charakteristika vzdělávacího obsahu:

Vzhledem k časovému zařazení tohoto bloku do období kolem vánoc, počátku zimy a jejího průběhu je cílem využít mimořádnou atmosféru vánočních svátků a vést děti prostřednictvím silných pozitivních citových prožitků k vytváření prosociálních postojů a chování k druhému, k rozvíjení dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vtažů k jiným lidem a k postupnému osvojování interaktivních a komunikativních dovedností. Děti získávají poznatky o zvycích a tradicích, zimní přírodě, velký důraz je kladen na rozvoj hudebního cítění i schopnosti a dovednosti vyjádřit své pocity, získané dojmy a prožitky.

Klíčové kompetence:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Dílčí cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Mezi očekávanými výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) se objeví např.:

- podílet se na aktivitách třídy, školy, zapojit se do společných činností dětí, umět spolupracovat
- vnímat a prožívat tradice a zvyky v průběhu roku
- využít vlastní tvořivosti při přípravě estetického prostředí k různým příležitostem a oslavám v MŠ
- vyjádřit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby či pohybem
- získat návyky pro každodenní pohyb-správné držení těla, cvičení a hygienické návyky dítěte
- vědomě ovládat jednotlivé části těla-jemná, hrubá motorika-koordinace pohybů, ruky a oka, zacházet s předměty denní potřeby, náčiním, materiálem...
- naučit se nazpaměť krátké texty, vyprávět a sledovat příběh.

4. Příroda se probouzí.

Charakteristika vzdělávacího obsahu:

Obsah tohoto integrovaného bloku reflektuje změny a dění v jarní přírodě, svátky jara Velikonoce. V tomto bloku se děti učí experimentovat, seznamují se se změnami v přírodě, ke kterým v období jara dochází. Tento blok je také věnován environmentální výchově. Děti jsou vedeny k samostatnosti, k aktivnímu přístupu, ke schopnosti hodnotit (co se mi líbí – nelíbí, co mě baví – nebaví a proč atd.), učitelky respektují jejich potřeby, zájmy, zkušenosti a individuální předpoklady a dbají na vyváženost spontánních a řízených činností.

Úsilí pedagogů směřuje k rozvoji celé osobnosti dítěte (oblast fyzická, psychická i

sociální s důrazem na rozvoj dílčích funkcí), k probuzení zájmu dětí poznávat nové věci a objevovat neznámé a k porozumění věcí a jevů kolem sebe.

Klíčové kompetence:

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevídomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Dílčí cíle:

- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, dětské skupině apod.)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Mezi očekávanými výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) se objeví např.:

- uvědomovat si změny v okolním prostředí, různorodost, pestrost světa přírody i lidí.
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí-chránit přírodu, živé tvory.
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný-jinak vypadá, jinak se

chová a vědět, že odlišnosti jsou přirozené.

- nalézat nová řešení, experimentovat, vyjadřovat svou představivost, fantazii ,ovládat svoje city.
- činnost odpočinková a relaxační- uvolnění těla, hudební a pohybové hry.
- setkávání se s pozitivními vzory (dětský hrdina , kladná postava..), návštěvy divadel.

5. Objevujeme svět.

Charakteristika vzdělávacího obsahu:

Tento integrovaný blok je vytvořen s ohledem na období, ideální pro cestování, objevování a přípravu na vstup předškoláků do základní školy. Promítne se v něm Svátek matek, MDD, rozloučení s předškoláky, výlety, začínající léto a blížící se prázdniny.

Klíčové kompetence:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Dílčí cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Mezi očekávanými výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže) se objeví např.:

- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru, střídání denních i ročních období
- orientovat se bezpečně ve známém prostředí v MŠ i doma
- zvládat běžné situace, které se v prostředí MŠ opakují
- umět se chovat v dopravních prostředcích, užívat základní pravidla společenského chování na veřejnosti
- vědět, jak se vyhnout nebezpečným situacím a kam se v případě potřeby obrátit
- uvědomovat si změny okolního prostředí, různorodost, pestrost světa přírody i lidí, respektovat kulturní i společenské odlišnosti lidí i národností
- pomáhat pečovat o okolí MŠ, chránit přírodu, živé tvory

7. Evaluační systém

Evaluační systém je proces průběžného vyhodnocování procesu výchovy a vzdělávání (vzdělávacích činností, situací, podmínek) a jeho výsledků, který je realizován systematicky a pravidelně a jehož výsledky jsou v praxi smysluplně využívány. Hodnocení není cílem, ale prostředkem ke hledání optimálních cest vzdělávání dětí. Na základě výsledků se rozhodneme, co budeme měnit.

Potřebné je průběžně sledovat, zaznamenávat, vyhodnocovat a pojmenovávat konkrétní pozitiva i negativa, zpracovat závěry a činit opatření pro další postupy.

Přehled základních evaluačních činností:

a/ na úrovni školy

- hodnocení ŠVP
 - předmět evaluace: koncepční záměr ŠVP, naplňování jeho cílů, pojetí a zpracování vzdělávacího obsahu, formální a obsahové zpracování, vhodnost vzhledem k podmínkám, otevřenost ŠVP
 - forma: diskuse v závěru školního roku
 - výstup: zpráva a návrh změn
 - odpovědnost: celý pedagogický sbor
 - četnost: 1x ročně
- hodnocení práce pedagogů
 - předmět evaluace: pedagogický styl (metody a formy práce, metodické a diagnostické postupy), vzdělávací nabídka (nabídka činností...)
 - forma: hospitace
 - výstup: hospitační protokol
 - odpovědnost: ředitelka školy
 - četnost: 3x ročně
- výroční zpráva MŠ
 - předmět evaluace: vyhodnocení průběhu celého školního roku v MŠ
 - forma a výstup: písemná zpráva
 - odpovědnost: vedoucí učitelka MŠ
 - četnost: 1x ročně
- podmínky vzdělávání
 - předmět evaluace: věcné podmínky, životospráva, psychosociální podmínky, organizace vzdělávání, řízení MŠ, personální zajištění, spolupráce s rodiči
 - forma: diskuse pedagogického sboru
 - výstup: zpráva
 - odpovědnost: vedoucí učitelka MŠ
 - četnost: průběžné, min. 1x ročně

b/ na úrovni třídy

- hodnocení jednotlivých podtémat
 - předmět evaluace: naplňování dílčích cílů a očekávaných výstupů
 - forma a výstup: evaluační tabulka
 - odpovědnost: příslušný pedagog
 - četnost: pro každé podtéma integrovaného bloku

- sebereflexe pedagogů
 - předmět evaluace: úspěchy či neúspěchy při naplňování cílů, strategie dalšího postupu
 - forma a výstup: autoevaluační tabulky
 - odpovědnost: každý pedagog
 - četnost: pro každé podtéma integrovaného bloku

- hodnocení výsledků vzdělávání dětí ve třídách
 - předmět evaluace: klima třídy, porovnání výsledků vzdělávání dětí ve třídě v 1. a 2. pololetí, strategie další výchovy a vzdělávání
 - forma a výstup: písemná zpráva
 - odpovědnost: pedagogický sbor
 - četnost: 2x ročně

c/ sledování a hodnocení rozvojových a učebních pokroků jednotlivých dětí

- předmět evaluace: individuální vzdělávací pokroky u dětí, vyhodnocování rozvoje a učení dítěte, prospívání ve vztahu k jeho individuálním možnostem a potřebám...
- odpovědnost: příslušní pedagogové ve třídách
- forma, výstup a četnost: Daltonská tabule – průběžně celý rok
- forma, výstup a četnost: diagnostické záznamové archy 2x ročně